

LAISVĖS KOVA ŠIAURĖS AFRIKOJ IR PAVERGOTOSIOS TAUTOS

Laisvės kovos, kuriose žūna vaikai ir moterys. – Prancūzija delsia suteikti arabams laisvę. – Šiaurės Afrikos klausimą gali svarstyti Jungtinės Tautos. – Kieno pusę palaikys JAV. – Didiesiems tenka atsakyti kitų tautų išnaudojimo. – Jungtinės Tautos turi reikalauti, kad Rusija išsikraustyti iš pagrobtų kraštų. – Laisvė turi naudotis visos tautos

ANTANAS SUDUVIS

Afrikos tautos bruzda prieš priespaudą

Prancūzai aštriomis bausmės priemonėmis baigia aprašinti šiaurės Afrikos arabus, kurie senai bruzda norėdami nusikratyti Prancūzijos kolonijalinę priespaudą. Prasidėjus teroras Alžyre, Tunise ir kitose arabų vietovėse kai kur įgavo sukilimo pobūdį. Tačiau Meroke vyko arabų kovos su prancūzų kariuomenės daliniais. Tose kovose "prancūzai panaudojo moderninius karo ginklus, net iš lėktuvų apšaudė ir apmėtė bombomis arabų vietoves ir žuvusiųjų skaitoma daugiau 1000 asmenų, jų tarpe vaikų ir moterų.

Nuolatinis šiaurės Afrikos arabų bruzdėjimas verčia Prancūziją pagalvoti apie politines reformas kolonijose. Tiesa, apie jas prancūzai seniai jau ir gana dažnai užsimena, bet iki šiol nepadarė to, kas patenkinėtų arabus. Paskutiniu laiku buvo pradėta kalbėti apie autonomijos suteikimą. Tokių patesnių reformų šalininku yra ir neseniai prancūzų atsiųstas į Maroką generalgubernatorius Gilbert Graval. Tačiau Prancūzijos vyriausybės delsimas su reformomis ir jieškotimas tokių kompromisų, kurie padėtų ilgiam prancūzams išsilaikyti šiaurės Afrikoje, išsėmė arabų kantrybę. Tokia Prancūzijos vyriausybės politika privėdė prie skaudžių įvykių, pareikalavusių abiejų pusių gausių kraujo aukų.

Neramumų apmališimas šiaurės Afrikoje nėra šio aštraus klausimo išsprendimas. Skaudžių įvykių pamoka dabar skubiai verčia Prancūziją jieškoti tokios išeities, kuria bent dalinai būtų patenkinti patys arabai. Ar pasiseks prancūzams tokią išeitį rasti, tai klausimas, kuriam atsakymą galės duoti tik ateitis.

Patys arabai, kaip atrodo, nesitenkins tiesioginėmis derbybomis su prancūzais, bet stengsis savo vedamą kovą paversti tarptautiniu reikalu. Manoma, kad

Afrikos politinę padėtį svarstys Jungtinės Tautos,

kurios savo pilnates susirinkimus pradeda už 10 dienų, rugsėjo 12 dieną New Yorke. Greičiausiai arabai šioj Jungtinių Tautų sesijoje iškels skundą prieš Prancūzijos vykdomą imperializmą šiaurės Afrikoje.

Iškilus šiam klausimui Jungtinėse Tautose dėl jo turės pasisakyti ir kitos valstybės, jų tarpe pati Amerika. Šiaj tas klausimas yra gana nepatogus, nes Amerika, kuri turi Afrikoje ekonominių ir prekybinių interesų, o taip pat ir karo bazes, negali nepaisyti arabų reikalavimų. Tuo labiau Amerikai nepatogu neremti

arabų reikalavimų, nes dar 1944 m. prezidentas Rooseveltas, besikalbėdamas su sultonu Sidi Mohamed, pažadėjo remti arabų laisvės siekimus. Šio istorinio Amerikos pažado arabai nėra pamiršę. Iš kitos pusės pačiai Amerikai politiniais sumetimais yra labai svarbu išlaikyti gerus santykius su Prancūzija ir neprarasti jos draugystės. Taigi Amerikai šiame ginče nelengva rasti kelią, kuris patenkintų abi puses ir nepakenktų jos pačios interesams. Greičiausiai, kad Amerika liks ištikima laisvės principams ir pasisakys už laisvės suteikimą arabams. Prancūzai gal pasitenkins tuo, kad bus siuoloma prie tos laisvės eiti palaipsniui.

Afrikos tautų judėjimas rodo, kad

Kolonijų gadynė jau baigiasi.

Nelengva su tokia mintimi apsiprasti, kolonijalinė valstybė, nes jos nemori išsivadėti tos naudos, kokią jos turi iš "savo" kolonijų. Tačiau iškilus ir pripažinus tautų apsisprendimo teisę sunku neleisti tautom ta teise pasinaudoti. Neramumai ir kovos, kurias kelia skriaudžiamos tautos, rodo, kad didžiosiomis valstybėm teks išsivadėti kolonijų ir vergijos, kuri yra vykdoma ar pridengiamą ne vien kolonijų pretekstu, bet ir klaidotos laisvės vardu.

Jungtinės Tautos, įkurtos pasaulio taikai išlaikyti, kaip pačios deklaruoja, pripažįsta tautų apsisprendimo teisę. Taigi sprendžiant arabų kraštų klausimą, reiktų laukti, jog Jungtinės Tautos turėtų pasisakyti už visišką tų tautų laisvę.

Bet "aukštoji" politika dažnai priverčia ir šią garbingą instituciją apeiti savo principus. Stai vienas Jungtinių Tautų narys, sovietinė Rusija, laiko pagrobusi svetimus kraštus ir plačiai praktikuoją vergiją. Tuo tarpu Jungtinės Tautos iki šiol nebandė Rusiją priversti išsikraustyti iš svetimų kraštų ir leisti tiems kraštams pasinaudoti tautų apsisprendimo teise be raudonosios armijos spaudimo ir kontrolės.

Vyksta šiaurės Afrikos tautų bruzdėjimas ir reikalavimas politinės laisvės yra labai reikšmingas įvykis visom pavergtom tautom. Be abejo, kad pavergtos tautos kovojantiems arabams linki greičiau atgauti laisvę. Galime suprasti, kad laisvės principų pripažinimas yra naudingas visom tautom ir gali būti laikomas pavergtų tautų laisvimo politikos laimėjimu.

Pripažįstant laisvę vienom tautom, ji turi būti suteikta ir kitom. Pirmoje eilėje netu-

Į Sibirą Tebesiūnčia "Savanorius" Jau ir su šeimomis

"Tiesoj" paskelbta, kad per pusantro mėnesio į Novosibirsko sritį "persikėlę" daugiau kaip 400 žmonių, o laukiama atvykstant naujų 1,300 žmonių. Novosibirskas yra Sibiro plotuose tarp Tomsko ir Barnaulo. Jau pirmosios Sovietų okupacijos metais ten buvo ištremta tukstančiai lietuvių. Dabar pradėta nauja akcija ten ir kitur perkeldinti tukstančius šeimų. Neseniai "Tiesoj" buvo paskelbtas pranešimas iš Klaipėdos, kad Klaipėdos "komjaunimo miesto komitetas gavo šimtus pareiškimų, kuriuose jaunuoliai ir merginos prašo pasiųsti juos įsivainoti naujų žemių". Esą jie, kaip pvz. Kybartaitė, veržte veržiasi "būti kovotojais pirmosiose gretose už tarybiškus liaudies laimėjimus". Panašius pareiškimus esą kituose miestuose ir daigiau. Iškilmingai išlydėti į Sibirą ir Sedos "pirmūnai". Išsiunčiamuosius visai išgyrė rajono komiteto sekr. Adamavičiūtė, o išvykstančiųjų vardu už įteiktusius "kelialapius" padėjojo rajono kultūros skyriaus darbuotoja Z. Irkinaitė. Nekrasovas pareiškė, kad su visa šeima išvyksta "gyvendinti partijos iškelto uždavinio".

Alytaus komjaunimo rajono komitetas taip pat skelbė gavęs "jaunųjų patriotų pareiškimų", kurie tiesiog veržiasi į "plėšines žemes". Tai esą "patys geriausi iš geriausiųjų". Džiaugdamiesi "suteiktu pasitikėjimu", viešai skelbė Cibulskaitės, Kašino, Juozulyno ir kt. lupomis, kad "pasistengs pateisinti šį didį patikėjimą", tuo būdu viešai padėkodami už ištėmimą į Sibirą.

Šiauliuose per iškilmes kultūros namų salėje komjaunimo komiteto sekr. Baltrušaitis įteikė kelialapius 46 jaunuoliams ir merginoms, pasiūstoms į naują organizuojamą N. Ostrovskio vardo tarybinę ukį Kustanajaus srityje. Į tą patį ukį visą eilę siunčiamųjų išlydėjo ir Šalčininkų rajono komjaunimas. Išvykstančiųjų vardu kalbės pasakė soferis Kudačiovas, agr. Kiemenaitė ir kt. Su išsiunčiamaisiais iškilmingiau atsisveikinta ir Panevėžyje. Komjaunimo vardu juos ragino dėl to džiaugtis rajono komiteto sekr. Eidukas, o išvykstančiųjų vardu džiaugsmą reiškė mėsos kombinato meistras P. Beniševas.

Nuo Potvynio Nukentėjo Daug Lietuvių

Waterbury, Conn., Keli Lietuviai Neteko Gyvybių

Siautusi viesula ir potvyniai daugiausia nuostolių padarė Pennsylvania ir Connecticut valstijose. Kai kur vanduo sugriovė namus ir nunešė, palikdamas tik pamatus. Rodos daugiausia nukentėjo Connecticut valstijoje kai kurios vietos, ypačingai Waterburis, kur gyvena daug lietuvių ir mūsų organizacijos narių. Labiausia nukentėjo ta miesto dalis, kuri vadinama Brooklynu ir kur lietuvių daugiausia gyvena. Toj vietoj vanduo vietomis buvo pakilęs virš 30 pėdų. Labiausiai nukentėjo tie lietuviai, kurie gyvena North Riverside gatvėje prie upės pakraščio, nes ten vanduo buvo viską apsemęs, nusinešė su savim pastatus ir pamatus išgriovė, kad net negalima atpažinti kur kieno namai buvo.

Vanduo nešdamas namus, iš kurių žmonės nespėjo pabėgti, kartu nunešė ir žmones. Kurie kokių nors būdu suspėjo už ko nors užsikabinti, išliko gyvi, o kiti neteko gyvybių. Apskaičiuojama, kad Waterburio mieste neteko gyvybių apie 15 žmonių. Bet tai tik paviršutinis apskaičiavimas, nes kai kurie pasigenda savo artimųjų.

Potvynis palietė ne tik per daugelį metų ten gyvenusių senuosius lietuvių, bet ir naujakurius, kurie vos tik pradėjo apsigyventi – visi neteko visko ir pasiliko be nieko, jų per daugelį metų sutaupintas turtas sunaikintas į kelias minutes, tačiau jie jaučiasi laimingi išlikę gyvi.

rėtų būti pamirštos ir apeitos Rytų Europos senos tautos, esančios sovietinės Rusijos okupacijoj ir nešančios didesnę priespaudą nei kolonijiniai kraštai.

Nelaimingiausi tie, kuriuos netikėtai potvynis užklupo ir atėmė gyvybes. Pagal laikraščius korespondentų pranešimą, šie lietuviai žuvo: C. F. Rakmeikas, Saulėnas, Padaigienė, Šimkuviene, Stanaitienė su sunum ir kt. Tai baisus ir netikėtas įvykis, kurio metu žmonės neteko turto, o kai kurie ir gyvybių. Sakoma, kad potvynio metu apie 50 namų visai sugriauta, šimtai vandens sužaloti ir reikalingi didelių sumų pinigų aptaisymui. Ims daug laiko iki viskas bus tinkamai aptaisyta.

Potvyniai praėjus, tukstančius pasilikusių benamių globoja valdžios įstaigos. Svarbiausia ir didžiausia problema – kur apgyvendinti pasilikusius benamus, nes šiuo metu butų yra trūkumas. Taipgi nemažas skaičius darbininkų pasiliko be darbo, nes jų darbovietės buvo vandens apsemtos ir apardytos, tai ims laiko iki viskas bus aptaisyta ir pastatyta į normalę prieš potvynį bubusių padėti.

Pačiame Waterbury ir jo apylinkėje nutrauktos elektros ir telefono vielos, tai žmonėms grįsioje gyventi be šviesos.

Sunaikinta nemažai maisto krautinių, kepyklų ir kitokio biznio įstaigų. Kai kurios įstaigos buvo suparalyžuotos iš priežasties neturėjimo elektros. Tačiau imamas atitinkamų priemonių viską atstatyti į normalę padėti. Ypatinai sveikatos įstaigos deda pastangas, kad mieste nepradėtų siausti ligos. Iš priežasties potvynio miesto varduo užkrėstas ir pavojingas, tai išleista nurodymai kuriam reikalui vandenį reikia virinti, kad apsugoti žmones nuo ligų.

Ateina Ruduo – Puikus Metas Sustiprinti Vajaus Darbus ARTIMIAUSI SLA VEIKĖJŲ UŽDAVINIAI

Prasideda patogiausias vajaus darbui metas. – SLA veikėjai turi imtis praktiško darbo. – Tegū nelieka nė vienos kuopos be organizatoriaus. – Kodėl svarbus šis vajas? – Praleistas tušciai laikas – nuostolis organizacijai. – Tik tada vajas seksis, jeigu visi dirbsime sutartinai. – Nepraleiskim progų padėti Susivienijimui

Kada mes didžiudamies kalbame apie šios šalies lietuvių laimėjimus, neabejotinai pirmoje vietoje turime galvoje didžiausią ir turtingiausią organizaciją – Susivienijimą.

Negalime užmiršti, kad Susivienijimas pergyvenęs daug sunkumų, savo praeityje, sutikęs daug nepalankių aplinkybių, skaldomas ir draskomas, vis tik sugebėjo pasilikti didžiausioji lietuvių organizacija, kuri sukrovė didžiausius kapitalus ir sujungė didžiausią lietuvių šeimų skaičių bendram lietuviškam darbui.

Kas nulėmė SLA pasisekimą.

Kodėl taip atsitiko? Mes visi gerai žinome, kad Susivienijimas visados augo todėl, jog turėjo šimtus savo patriotų-veikėjų, pasiaukojusių savo tautos žmonėms padėti. Ne kas nors vienas ir ne keletas asmenų, bet visi S. L. A. veikėjai sutartinu darbu pasiekė Susivienijimo gerovės ir sudarė jo pasisekimui pagrindą. O lietuvių patriotus Susivienijimui dirbti paskatino tie kilūs tikslai, kuriais vadovaujasi mūsų broliškoji organizacija.

Šis vajas privalo būti sėkmingas.

Šiandien Susivienijimo veikėjai supranta pergyvenamų laikų sunkumą. Turim gerai išsidėmėti didelę svarbą mūsų organizacijos gyvenime dabartinio vajaus, kurį šiandien vykdomė. Mes privalome stiprinti lietuviškas darbus ir lietuviškas organizacijas. Ir atsiminkim, kad laikas, kaip sakoma, nedirba mūsų naudai. Dalyvaujantieji praktiškame vajaus darbe gerai žino, kad daugelis narių, kurių mes šiandien nesugebame prirašyti, ateityje visai dingsta organizacijai. Todėl šiandien mes turime būti budrūs ir nepraleisti tų progų, kurių gal jau neturėsime ateityje.

Dabartinis vajas privalo būti sėkmingas, kitaip mes patys, kurie Susivienijimui gero linkime, padarysime jam nepataisomą skriaudą. Be mūsų rupestingumo ir nuolatinio darbo, nejučiomis organizacija gali pradėti silpnėti. O didžiausios lietuviškos organizacijos net ir nedidelės susitrukdymas, tai nuostolis visam lietuviškam darbui.

Trys būtinos vajaus sėkmingumo sąlygos.

Vasaros karščiai, gali sakyti, jau praėjo. Prasideda rudens darbmetis, kuris turi būti labiausia sėkmingas ir privalo duoti daugiausia naujų narių Susivienijimui. O to pasiekimo sulauksime, jei atsiminsime šias tris būtinas sąlygas:

1) Jeigu visi aktingi SLA veikėjai dirbs

sutartinai ir vieningai, 2) Jeigu šio vajaus svarbą suprasdami tuojau, neatidėliodami imsimės darbo ir 3) Jeigu šiam, dabartiniam metu jau sudėtingam darbui, gerai busime pasirengę.

Žiūrėkime į savo uždavinius praktiškai: kiekvienoje kuopoje (pirmoje eilėje pirmininkai ir finansų sekretoriai) turi atsirasti iniciatorius ir artimiausiu laiku suaukti kuopos valdybos su organizatoriais ir kitais aktingais nariais pasitarimą vajaus reikalui, kur turi būti apkalbėti visi vajaus darbai ir numatytos priemonės vajų padaryti tikrai sėkmingu. Bet vienas pasikalbėjimas valsių neatneš. Reikia nuolatos sekti kaip eina vajaus darbas ir nuolatos rūpintis jį pagerinti. Jeigu atsiras trukumų, tai reikia pašalinti tas priežastis, kurios darbą sulauko. Reikia nusistatyti, kiek kuopa turi naujų narių prirašyti. Ir šį planą butinai reikia ištesėti.

Kiekviena kuopa turi organizatorių.

Dėja, šiandien dar yra kuopų, kurios dar nepaskyrė organizatorių. Aišku, kad neturi likti nė vienos kuopos be organizatoriaus. Tik tokiu keliu padarysim vajų sėkmingą. Tie organizatoriai, kurie šiandien jau dirba negali skustis nepasisekimu. Kai kurie jų prirašė naujų narių dešimtimis. Bet viso vajaus pasisekimas tik tada bus geras, kai visos kuopos be jokių išimčių paskirs organizatorius. Juk šiandien nė trupučio nevėju paskirti organizatorius. Jie turės gražaus laiko sėkmingai vajuje dalyvauti.

Kodėl šis vajas labai svarbus.

Turim suprasti kodėl šis vajas labai svarbus. Mes turim tukstančius naujų ateivių, kurie gali ir turi pasidaryti Susivienijimo nariais. Bet jeigu mes nesugebėsime juos šiandien prirašyti, jie gali būti prikaltėti agentų apsidrausti komercinėse kompanijose. Susidarys keblumų ir dėl to pirmoje eilėje mes patys busim kalti. Kita vertus mes turim patriotinius nusistatčiusio jaunimo, kurį butina dabar įtraukti į lietuvišką darbą. Gražų laiką praleidę vėliau gailėsime. Mūsų pareiga išnaudoti šį vajų, patarnauti savo tautos žmonėms ir sustiprinti mūsų garbingą Susivienijimą.

Iš mūsų laukiama ne kalbų, bet neatidėliotino praktiško darbo. Gražaus laimėjimo pasieksime, jeigu dabar neprasnausime gerų progų ir jeigu dirbsime vieningai.

P. Tarvydas.

SLA 70 Metų Sukaktuvinio Vajaus Žinios

Aptarta SLA konstitucijos ir vajaus reikalai

Praėjusios savaitės pabaigoje įvyko SLA Konstitucijos ir Vajaus Komisijų posėdžiai, kuriuose aptarta klausimai susiję su SLA Konstitucijos projekto paruošimu ir vajaus tolimesne eiga.

Šiuose posėdžiuose dalyvavo SLA prezidentas adv. K. J. Kalinauskas, vice prezidentas P. P. Dargis, sekretorius dr.

Adenauerio Pasiuntiniai Jau Maskvoje

Iš askvos pranešama, kad Vokietijos kancleris Adenauerio pasiuntiniai atskrido į Maskvą tartis su Sovietų Sąjunga nurodymais pareigūnais įvairiais klausimais, o pats kancleris atskris rugsėjo 8 dieną.

M. J. Vinikas ir daktaras kvėtas dr. S. Biežis.

Nariai didinasi apdraudas

Pastebėta, kad naujai apdraudžiantieji savo gyvybę rašosi stambesnių sumų apdraudas. Taip pat ir kai kurie SLA nariai turimas mažas apdraudas stengiasi pakeisti didesnėmis. Tas visai suprantama, nes kiekvienam yra praveru turėti didesnę gyvybės ar sveikatos apdraudą.

Dabar, kaip žinome, Susivienijime apdrausti savo gyvybę arba padidinti turimą apdraudą galima net iki \$10,000.00. Apdraudos padidimas atliekamas SLA centre, bet per savo kuopą. Tuo tikslu nariui reikia grąžinti senąjį apdraudos paliudymą, laišką pažymint, kuriuo reikalaujama grąžinamas ir kokiai sumai norima apdraudą padidinti.

Didinant apdraudą reikia pristatyti sveikatos įrodymą. Jei apdrauda didinama ne daugiau \$1,000.00, tai sveikatai įrodyti pakanka savo kuopoje prie liudytojų užpildyti Non-Medical aplikaciją. Kada apdraudą norima padidinti daugiau \$1,000.00, tada sveikatą reikia patikrinti pas kuopos daktarą.

Deda pastangas įsteigti SLA kuopą

A. TAMKUS, Gilbertville, Mass., rašo SLA centrui, jog jis kalbina vietos lietuvių įsteigti SLA kuopą. Manas, kad jam pasiseks kuopą sudaryti.

Šio vajaus metas yra labai palankus kuopom steigti, nes įstojantiems nariams į SLA nereikia mokėti įstojamojo mokesčio.

Labai girtinos pastangos visų tų narių, kurie SLA 70 metų sukakties proga rupinasi organizacijos augimu.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$3.00
To Foreign Countries \$4.00
307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LAcawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubus prašymai turi būti prisišti ne vėliau savaitės laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus būtina paduoti kito zono numerį.

PASIŽVALGIUS

Anglikasiam bus padidintas atlyginimas

Anglikasių unijos United Mine Workers pareigūnai ir anglių kasyklų savininkai pasirašė naują sutartį, pagal kurią anglikasiam bus mokama du doleriai dienai daugiau, negu iki šiol gaudavo. Dabar anglikasiam gaus virš 25 dolerių dienai. Padidintas atlyginimas paliečia apie 125,000 kasyklose, dirbančių žmonių. Kasyklų savininkai teigia, kad iš priežasties pakėlimo atlyginimo darbininkams, bus pakelta ir anglių kaina.

Nors pakėlimas nėra didelis, bet kadangi darbininkai jį gavo be streiko ir darbo sutrūkimo, tai reiškia didelį darbininkų laimėjimą, kuo pasidžiaugė ir anglikasių unijos vadas Lewis.

Drąsus amerikiečių delegacijos pareiškimas

Šiuo metu amerikiečių ukinkų delegacija lankosi Sovietų Sąjungoje ir apžiūrinėja tenaštinius ukus. Po apžiūrėjimo keliolikos ukų, delegacija nusistebėjo, kad komunistai tokį didelį skaičių žmonių laiko ukio darbuotojais. Ten ukioose dirba apie dešimt kartų daugiau žmonių, negu Amerikos ukioose.

Reikia stebėtis delegacijos drąsumu ir teisingu pranešimu apie sovietinius ukus. Delegacija įteikė sovietiniam valdžiai drąsų raportą apie jų ukų. Ji savo raporte pareiškė, kad sovietiniam ukui būtina reikalinga daug mechanizacijos ir mažiau valdiškos kontrolės, negu kad dabar yra. Ji paragino sovietinius valdovus keistis ukio skaičių su Amerika.

Amerikiečių ukinė delegacija patvirtina pirmesnes žinias apie sovietinį ukų, kad jis apleistas ir kad sovietai neturi tinkamų ir prityrusių žmonių ukams vesti.

Atominei konferencijai pasibaigus

Sveicarijoje konferavo 72 tautų mokslininkai atominės energijos žinovai. Užbaigę konferenciją išvažinėjo į namus su įsitikimu, kad greitai ateityje vakarai ir sovietai pradės gaminti atominę jėgą. Nemažas skaičius delegatų savo nuomonės parėmė girdėtai raportais, kuriuose buvo nurodyta apie atominių jėgų statymą. Daugelis raportų laikoma slapta, tačiau jų mintis buvo pranešta konferencijoje. Taipgi delegatai atsisakė ką nors kalbėti apie Amerikos ir Sovietų Sąjungos padarytą iki šiol pažangą atominės energijos srityje.

Reiškia, konferencijoje dalyvavo 72 tautų atstovai ir svarstė atominės energijos reikalus, tačiau, dėl nežinomų priežasčių, apie padarytus nutarimus bijo viešai kalbėti ir

SLA Reikalai ir Veikla

Susivienijimo Antrosios Apskritis Metinis Piknikas-Gegužinė

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antrosios apskrities piknikas-gegužinė įvyks šių metų rugsėjo 4 dieną, Vytauto (Woodland) Parke, Auburn, Mass, prie Worcesterio.

Visos kuopos, priklausančios prie Susivienijimo antrosios apskrities, kviečiamos dalyvauti gegužinėje ir paremti apskritį. Visi Susivienijimo nariai prašomi kviešti savo draugus ir pažįstamus važiuoti į šią gegužinę ir tyrime ore praleisti sekmdienį su draugais ir Susivienijimo nariais.

Turėsime žymių svečių, jų tarpe ir mūsų organizacijos centrinių prezidentą adv. Kazį Kalinauską, kuris pasakys kalbą apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje praeitį, dabartinį laiką ir jo ateitį.

Taipgi turėsime gerą orkestrą šokiams, bus valgių, gėrimų ir kitų skanumynų. Tikimės turėti daug draugų ir pažįstamų, tai visiems bus gera proga su jais pasimatyti ir pasikalbėti Susivienijimo ir kitais šių dienų klausimais.

Oras apie tą laiką jau bus daug vėsesnis ir galėsime gerai pasižvalgioti ir pasilinksinti gražiame Vytauto Parke.

Kelią į pikniką jau žinote, o jei kuriems būtų sunkiau surasti, patartina važiuoti 9-tu keliu iki 12-to kelio, čia reikia sukis po kairę, važiuoti 2-vi mylias ir išsisukti iš 12-to kelio po dešinę. Laikykites po kairę pusei ir matysite iškabas, nurodancias parką.

Komitetas ir visa valdyba kviečia visus Naujojo Anglijos gyvenančius Susivienijimo narius ir visus geros valios lietuvius ir lietuvaites dalyvauti piknike ir geroj nuotaičio su draugais praleisti sekmdienio popietį.

Alexandra J. Chaplik,
SLA antrosios apskrities pirmininkas.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 207 Kuopa Minės 40 Metų Gyvavimo Sukaktį

Manchester, Conn. — 1915 metais birželio mėn. 15 dieną, pasidarbavimui buvusio Lietuvos patrioto Juozo Januškevičiaus ir jo žmonos ponios M. Januškevičienės, tapo suorganizuota Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 207 kuopa.

Iš pirmesniųjų tvėrėjų yra dvi sesutės Magdalena Januškevičienė, gyvenanti Hartforde, ir Ona Užupienė, gyvenanti Manchesteryje. Jos yra S. L. A. narės ir šiose sukakties parengime bus garbės narės.

Sukaktuvinius parengimus įvyks šių metų rugsėjo 25 dieną, 1 valandą po pietų, Lietuvių Svetainėje, 24 Galloway Street, Manchester, Conn.

SLA 207 kuopos valdyba ir veikėjai ryžtingai dirba, kad sukaktuvinius parengimus būtų gerai surengtas ir dalyviai būtų patenkinti.

I šį reikšmingą Susivienijimo 207 kuopos sukaktuvinį minėjimą atvažiuos SLA prezidentas gerb. adv. K. J. Kalinauskas iš Boston, Mass. ir pasakys atitinkamą sukačiai kalbą.

Taipgi pakviesta SLA Pildomosios Tarybos narė Alena Devenienė iš Waterburio, SLA ketvirtos apskrities pirmininkas B. Vedeikis iš Hartford, Conn.

Manchesterio Lietuvių Choras pakviestas išpildyti meninę programą dalį. Taipgi pakviestas vietinės draugijos — Manchesterio Lietuvių Kooperatyvika Bendrovė, SLRKA 216 kuopa, ALRK Moterų Sąjungos 57 kuopa, ALRK Moterų Sąjungos 28 kuopa ir L. S. ir D. Draugijos II skyrius Manchester.

Malonus broliai ir sesės lietuviai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 207 kuopa prašo vietinius ir apylinkių kolonijų lietuvius ir lietuvaites dalyvauti šiame nepaprastame rengime.

Prašome visus, kurie tik dalyvaus, bilietus įsigyti iš anksto. Tai bus didelis palengvinimas rengėjams.

Bilietus galima gauti pas SLA 207 kuopos sekretorę poniją Oną Kaminskienę, 67 Union Street, Manchester. Telefonas Mitchell 9-2397.

Taipgi pas finansų sekretorę apie juos informuoti plačiąją visuomenę.

rę panelę M. Zorskaitę, 169 Hilliard Street, Telefonas Mitchell 3-7516, ir pas visus valdybos narius ir rengimo komisią.

Vėliau bus plačiau parašyta apie šią reikšmingą mūsų kuopos sukaktį ir jos minėjimą.

A. Biretta,
SLA 207 kuopos pirm.

Sekmingas Buvo SLA 75 Kuopos Pobuvis

Los Angeles, Calif. — rugpjūčio 14 dieną Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopos pobuvis, įvykęs ponų Jocių sode, 2031 7-th Avenue, visais atžvilgiais buvo sekmingas. Tą dieną oras buvo patogus, tai apie pirmą valandą dalyviai užpildė visus po avakadų medžių pavėsy sustatytus stalus. Svečiai buvo vaišinami skaniais pagamintais pietais ir gėrimais.

Po pietų prasidėjo kalbos. Kuopos išdėstymas A. Biekša pasakė gražią ir drąsą kalbą, dūdamas vėjo musų Lietuvos laisvės priešams bolševikams. Bronys Raila, kaip ir visuomet, kalbėjo švelniai. Jis prisiminė apie SLA veiklą tais laikais, kada jis buvo jaunas vaikas Lietuvoje, kuomet M. Kasparaitis iš Racine, Wis.

atsiėdavo savo broliams ir tėvyškę po keletą Susivienijimo organo Tėvynės numerių pasiskaityti, sakė tuomet Tėvynę buvo aštuonių puslapių. Toliau prisiminė apie savo atvykimą į šią šalį ir pasikalbėjimą su SLA sekretorium A. Biekša.

Jis ragino mažiau laiko eikvoti srioviniams klivirams, o daugiau pasižvesti kilniems darbams ir savitarpinai santalkai, kad nebūtų gėda ir savo vaikus prirašyti prie lietuviškų draugijų. Jo kalba sutikta entuziastiškai.

Šio pikniko suruošimui daugiausia pasidarbavo A. Kirilauskas, P. Mordus, M. Aftukienė, o jiems pagelbėjo P. Žilinskas, P. Biekšienė, P. Gloveckienė, P. Kirilauskienė, P. Mockienė, P. Zereikienė ir kitos, o P. Miglinienė iškepė labai skanius pyragus. Kiek buvoma palaikyti, visi dalyviai buvo patenkinti šiuo rengimu.

Šio pikniko suruošimui daugiausia pasidarbavo A. Kirilauskas, P. Mordus, M. Aftukienė, o jiems pagelbėjo P. Žilinskas, P. Biekšienė, P. Gloveckienė, P. Kirilauskienė, P. Mockienė, P. Zereikienė ir kitos, o P. Miglinienė iškepė labai skanius pyragus. Kiek buvoma palaikyti, visi dalyviai buvo patenkinti šiuo rengimu.

Kas prirašys naujų narių, tas bus užtvirtintas kuopos organizatorium. Lauksim kas pavys ir pralenks A. Tunke-

Ona Račdienė,
Kuopos korespondentė.

SLA 115 Kuopos Nariai Važiuoja į Binghamtoną

Susivienijimo 115 kuopos nariai automobiliais rengiasi važiuoti į Binghamtoną, sekmdienį, rugsėjo 4 dieną. Tą dieną įvyksta SLA 50-tos kuopos gegužinė Antano Lėpos gražiam vasarnamy, Konklin, N. Y., netoli Binghamtono. Mes neturime pamiršti savo gerų bičiulių, nes jie visuomet pas mus atvažiuoja. Kurie turite automobilius ir norėtumėt sykiu važiuoti, praneškite V. Tamulaičiui ar A. Ambrozaičiui. Bus graži išvyka ir visi sykiu praleisim smagiai laiką. Taigi renkitės.

Aš irgi važiuosiu.

Atlantic City, N. J.

Lankiausi SLA Vasarnamyje

Nors daug buvau skaitęs ir girdėjęs apie SLA vasarnamį Atlantic City, N. J., bet iki šiol neturėjau laimės nei progos jame apsilankyti. Šiomis dienomis tačiau ta laimė man patarnavo ir turėjau progos bei didelio malonumo jame pabuvoti.

Namas nėra didelis, bet gražus ir visas ištisai švariai užlaikomas, kas liudija, kad P. Vinikienė yra rupestinga ir gera gaspadinė. Visi kambariai gražiai išpuošti, o ypatingai malonaus įspūdžio daro pasisėdėjimo kambarys (Parlor), kurį dabina Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Namas stovi visai arti vandens, tai kad ir šiltam ore vistiek vėsus vėjas nuo jūrų papučia.

Man ten buvaujant buvo daug viešnių ir svečių, bet su visais neteko susipažinti. Tačiau radau ten atostogaujant P. J. Gegužytę iš Mahanoy City, Pa., kuri yra to miesto High School mokytoja, taipgi Schuylkill County Lietuvių Moterų Klubu vice pirmininkė ir SLA 211 kuopos užrašų sekretorė. Beje, P. J. Gegužytę yra ilgamečio SLA prezidento S. Gegužio ir P. A. Gegužienės dukrelė. Kartu su jomis iš Mahanoy City atostogavo P. M. Pagonienė, viršminėto klubo pirmininkė, taipgi P. M. Burgess, Moterų grožio salono savininkė, ir P. B. Alanskienė.

Iš tikrųjų, tuo metu kada aš buvau SLA vasarnamyje, tai ten buvo daug gražių lietuvių merginų ir moterų, kad aš maniau, jog jos yra ten suvažiuosios dalyvauti konteste rinkimo gražuolių, tačiau užklaustos pareiškė, kad tik taip sau atvažiuosios pabuvoti Atlantic City ir nors trumpai pagyventi SLA vasarnamyje.

Mano šifas trumpas apsilankymas SLA name man taip patiko, kad aš tuojuos nusprendžiau ir sau pažadėjau, jei kuomet nors turėsiu progos atostogauti, tai iš anksto stengsiuosi užsisakyti kambarį SLA vasarnamyje, Atlantic City.

Naujas Svečias.

Pittston, Pa.

SLA 7 KUOPOS narių susirinkimas įvyks sekmdienį, rugsėjo 11 dieną, 2 valandą po pietų, Klubu salėje.

Šis susirinkimas bus svarbus tuo, kad jame turėsime nutarti kokią pramogą šį rudens rengime.

Kas prirašys naujų narių, tas bus užtvirtintas kuopos organizatorium. Lauksim kas pavys ir pralenks A. Tunke-

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams

Rašo DR. S. BIEŽIS

Kas Yra Vėžys

VĖŽIO LIGOS ŽENKLAI

Veik visos ligos turi savotiškus požymius, ženklus, dažnai vadinamus simptomais. Kai kurios ligos prasideda staiga ir gana ryškiai. Kitos labai lėtai ir neaiškiai. Pagal vienokius ar kitokius ženklus gydytojas iš savo patirties nustato prasidedančią ligą ir teikia atitinkamą gydymą. Kai kurios ligos turi ypatingai savotiškus požymius, kurie aiškiai išskiria jas iš visų kitų. Jas gydytojai lengva atpažinti. Kitos yra mažiau aiškios ir sunkiau išskiriamos. Šitokiuose atsitikimuose prisieina ligonį nuodugniau tirti iki susekama tikroji liga. Esama nemažai ir tokių, kurias reikia su visu atsidėjimu ligoninėse išsamiai studijuoti ir net pakartotinai tikrinti iki prieinama prie tikrojo atpažinimo. Čia reikia daug darbo įdėti ir nemažai kantrybės turėti, tiek gydytojui, tiek pačiam ligoniui. Vėžys priklauso prie pastarosios rūšies.

Vėžys yra chroniška liga, t. y. lėtai prasidedanti be jokių žymių iš pradžių, lėtai plintanti ir, palyginamai, ilgai besitęsianti. Pačioje pradžioje ji nepasireiškia jokiais ženklais, kurie mažiau ar daugiau duotų suprasti ar įspėti jos atsiradimą. Tokiu būdu žmogus faktinai gali sirgti ja ir absoliučiai apie tai nieko nežinoti, ne nujauti. Ši ypatybė yra neišpasakyta svarbu visiems įsidėmėti ir niekuomet nepamiršti. Apie šią ligą savoje vietoje plačiau pakalbėsime. Sakysime, asmuo gali ja sirgti, kartais net per kelis mėnesius ir tuo pačiu laiku jaustis pilnai sveikas.

Iš čia susidaro didžiuliai sunkumai tiek ligoniui, tiek gydytojui. Pirmajam nieko blogo nemusimant ir vis besijaučiant sveiku kaip visuomet, nėra prasmės susirūpinti sveikata. Ir taip laikui bėgant, liga pamažu plinta. Pastarajam esti mažai pagrindo ką nors blogo nužiūrėti, kada niekuomet nenusiskundžiam, nebent netikėtai liga aptinkama reguliariu egzaminavimu. Šitokia nelemta padėtis, kaip vėliau matysime, veda į komplikacijas ir, kas blogiausia, dažnai ir visai nepagydomą padėtį. Taip ypač esti su vėžiu viduriuose. Šį supratimą reikia turėti galvoje visiems suaugusiems ir senesniems, kuriuose, dažnai ši liga pasireiškia.

Aplamai kalbant, reikia pastebėti ir visu rimtumu pabrėžti, kad vėžio liga kaip tokia neturi savo ryškių simptomų, aiškiai ir eikrai išskiriančių ją iš visų kitų ligų. Jei kokie nors ženklai pasirodo, tai dažniausia jie būna neaiškūs ir nukreipti į palieštą organą. Tie ženklai, kurie bebūtų, anaipol nevisuomet reiškia vėžį. Dažnai gali būti kokia kita liga ir mažiau pavojinga. Todėl kalbant apie šios ligos požymius, daugiausiai tenka kreipti dėmesį į įtariamo organo pakrikimą, kuris gali būti visai kitokio pobūdžio. Vienaip ar kitaip, bet visais įtariamais atsitikimais gydytojo pareiga yra nužiūrėti vėžį ir daugiausia ta kriptimi studijuoti ligonį, iki liga visiškai paaiškės. Jei, sakysime, galiausiai pasirodys kas kita, o ne vėžys, tai tokiais atvejais ligoniu bus maloniausia žinia. Kiekviename atsitikime yra būtina aiškiai nustatyti negalvojimo kaltininką. Tai priderančiai atlikti dažniausia reikalinga ilgų studijų, kurioms ligonis privalo pilniausiai pasiduoti savo paties

gerovei. Pusiau egzaminavimas daugiau blogo atneša, negu ką gero padaro. Paviršutinišku niekada neprivalome tenkintis. Reikia tiksliai suprasti kad reikalas yra be galo rimtas, reikalaujantis nustatyti tikrą ir aiškią diagnozę, nuo ko gali priklausyti ligonio likimas.

Vėžys veik išimtinai prasideda be skausmo, kuris pasireiškia tik jam gerokai paplitus. Šį svarbų faktą reikia visiems atsiminti. Užtat ir į menkus pakrikimus, jei jie nepranyksta į trumpą laiką, visuomet privaloma žiūrėti su įtarimu. Pavyzdin, nevirškinimas, staigus vidurių užkietėjimas ar šiaip jau kokis neįsiaiškintas pakrikimas, užsitęsęs daugiau dviejų, trijų savaičių, būtina reikalingas nuodugnaus ištyrimo ir išaiškinimo. Žaizda, ar bile sopulys normaliai negyjas neturi būti praleista be nustatymo aiškos diagnozės. Sausas kosulys be aiškesnio pateisinimo ir palengvėjimo nedelsiant reikalauja atitinkamo ištyrimo.

Jei kraujas pakartotinai pasireiškia iš burnos, plaučių, vidurių arba bile kokios kūno dalies, tai visuomet būtina galvoti apie vėžį, ypač esant daugiau 40 metų amžiaus. Iš kitos pusės, reikia suprasti, kad kraujo pasirodymas, dar visai neženklinas vėžį. Bet taip pat nepamirština, kad vėžys dažnai esti susijęs su mažesniu ar didesniu kraujavimu, kuris tikrumoje yra vienas iš ryškiausių šios ligos ženklų.

Nepalaujantis balso užkimimas arba pasunkėjimas maistą nuryti, iš pradžių kieta ir vėliau skystį, yra rimti įspėjimai, reikalaujantys neatidėliojamo ištyrimo. Juo anksčiau tai atliekama, tuo geresnių pasekmių galima tikėtis. Vilkinimas visada rūšiai baigiasi.

Odos dėmės, karpas ir visokios apgamos turi būti stebiamos. Jei kartais jos pradeda augti, plėstis ar pasidaro skaudžios, tai yra įspėjimu tuoju tinkamai susidomėti. Senesniuose žmonyse tokie negalavimai neretai pavirsta į vėžį. Odos atsitikimuose tikra diagnozė galima anksti nustatyti ir išgydymo nuosimtis esti aukštas, jei tai visą daroma pačioje pradžioje.

Apskritai kalbant, reikia pasakyti, kad vėžys neturi savo ypatingų ženklų, kuriais jį būtų galima tikrai atpažinti. Pasireiškiantieji požymiai turi daug bendrumo su kitomis ligomis, kurios, dažniausia, mažiau pavojingos. Kuone visuomet ši liga prasideda visai nejučiomis, be jokių simptomų, kurie įspėtų asmenį apie bevystantį pavojų. Del šitokios neigiamos padėties visi suaugę žmonės su pirmu pasirodymu, kadir neaiškių ženklų ar šiaip jau chroniškų pakrikimų būtinai privalo įtarti vėžį ir kuoskuoliausiai atitinkamai iširti. Jei pasirodytų kas kita, tai tuo geriau. O jei pasirodytų esama vėžio, tai šioje pradinėje stadijoje moderniniai gydant, galima tikėtis geriausių pasekmių. Kuomet šiai ligai leidžiama stipriau įsigalėti ir kuomet tankiau pasireiškia aiškesni ženklai, tai daugumoje atsitikimų jau būna pavėluota ir medicinos pagalba lieka bejėgė.

Zinokime, kad šiuo laiku vienintelė vilis iš vėžio pasigydyti, tai jį kuoskuoliausiai patirti ir kuoskuoliausiai gydyti moderniais būdais. Kitaip, čia noriu kuoskuoliausiai užakcentuoti, grėšia tragedija. Kiekviena diena dažnai reiškia, ar ligonis pagis, ar jis bus pasmerktas mirčiai. Čia vidurio kelio visiškai nėra.

vičiene? Kuopa prašo narius ir susirinkimą atsilankyti.

A. Gafinskas,
SLA 7 kuopos sekr.

Brockton, Mass.

SLA 17 Kuopos Valdybos Nariai Serga

Pirmiausia širdies liga su sirgo Klemensas Čirbulėnas, užrašų sekretorius. Jis gulėjo lovoje 6 savaites, o dabar jau vaikštinėja, bet jį darba nesisukubina.

Vėliau susirgo išdėininkas Alex. Strumskis, jį ligoninė išvežtas rugpjūčio 6 dieną, o 9 dieną jam padaryta operacija galvoje, bet kol kas dar nežinoma kas bus, jis yra kritiškame padėjime.

SLA nariai ir jo draugai linki greitai pasveikti ir grįžti prie savo pareigų.

Draugas.

Ansonia, Conn.

SLA 66 KUOPOS

susirinkimas įvyks rugsėjo 4 dieną, 2:30 valandą po pietų, lietuvių bažnytinėje svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes yra daug reikalų aptarti.

J. Radzevičius,
SLA 66 kuopos sekr.

Philadelphia, Pa.

SLA 135 KUOPOS

susirinkimas bus laikomas žinomose vietoje, Lietuvių Muzikos Svetainėje, 2715 East Allegheny Avenue, 2 valandą po pietų, rugsėjo 4 dieną.

Prašau narius skaitlingai dalyvauti, ypač tuos, kurių mokesčiai yra užšvilkę.

Z. Jankauskas,
SLA 135 kuopos fin. sekr.

Scranton, Pa.

SLA 30 KUOPOS

narių susirinkimas įvyks rugsėjo 7 dieną, K. of P. Hall, 7 valandą vakare. Per vasarą neturėjome susirinkimų, tai nariai nepamirškite į šį susirinkimą atsilankyti ir užsimokėti mėnesinius mokesčius.

Ona Zorskaitė,
SLA 30 kuopos sekr.

Susivienijimo Kuopų PARENGIMAI

Binghamton, N. Y. — Susivienijimo 50 kuopos piknikas išvyka įvyks šių metų rugsėjo 4 dieną, sekmdienį, Antano Lėpos gražioj vasarvietėj, Conklin, N. Y. Pradžia 1 valandą po pietų. Rengėjai kviečia visus kuopos narius ir patriotinguosius lietuvius ir lietuvaites dalyvauti išvykoje ir drauge su kuopos nariais tyrime ore linksmam praleisti sekmdienio popietį.

A. GRIGAITIS

MARGIS

Daugel buvo sanatorijoj šunų. Visų nebeprisimenu. Keletas ryškesnių šių kurtų, mano draugų, liko atminty.

Taip, jie buvo mano draugai. Aš juos mylėjau, jie nelikdavo skolingi.

Šį kartą aš jums papasakosiu apie Vilką, Musytę ir Margį.

Argi galima užmiršti Vilką? Ne. Jisai atvyko sanatorijon su vienu ligoniu, kurs astmos varginamas, gydytojų patarimu tikėjosi Drukijos sausuose šiluose rasti savo sveikatai pagelbą. Deja, apsiriko ir mano patarimu Palangos pajūrį jisai rado sau tinkamą orą.

Neilgai Vilko šeiminkas viešėjo sanatorijoj, neilgai ir aš draugavau su Vilku.

Jau sekančią dieną, Vilkui atvykus sanatorijon, mudu buvom pažįstami.

Vilkas buvo duoto plauko, didelio ugio, vilkų veislės šuo. Jo ilgūs ausys, protingos akys ir dabar man stovi akyse.

Sanatorijos šunų draugystės jisai vengė, bet santikuose su jais būdavo korektiškas. Jei kuris mūsų šunelis bandydavo su juo pažaišti, pastarasis mandagiai apkabins priešakinėmis kojomis už kaklo savo giminių — keturkojų, kelis kartus amtelis, paleis ir nueis savo keliu. Prie šunų stalo jisai dėl kaulo niekuomet nesiginčydavo su valgytojais. Tai buvo gero išauklėjimo šuo.

Nors iš stuomens turėjo būti stiprus ir galėjo gurtis savo jėga, bet praeivį šunį neužkabindavo.

Pavakariais, kai norėdavau protui ar pavargusiom ausim duoti poilsio, eidavau pasivaikščioti arba į mišką prie G-cho ežero arba, perėjęs per V-nę tiltą ties sanatorija, plentų.

Vilkas, žinodamas mano įprotį ir pasi-
vaikščiojimo laiką, jį laukdavo, kad sudarius man draugystę, o sau malonumą. Jam geriau patikdavo miškas, ežeras.

Pavakarės. Išėinu į kiemą ir dairausi, kurion pusėn pasukus — dešinėn ar kairėn. Čia pat ir Vilkas laukia. Jisai apžioja mano kairią ranką, bet atsargiai, kad jos ne užgavus, ir tempia kairėn pusėn — miškan, G-cho ežeros link. Ten miškas tankesnis, ten daugiau krumų, kuriuose gal palandžioti, išbaidyti paukštelį, kiškį, jį pavaikyti. Pastebėjęs medyje voveraitę, atsistos prie medžio, užloš galvą į viršų ir amsi kol nusibos. Radęs kurnio kupstą ir užuodęs šeiminkas namie esant, paleidžia į darbą priekines kojas, pakapsto, pakapsto ir vėl uosto. Pagaliau tiek susinervuoja, jog visas kunas jo pradeda virpėti. Aš sėdžiu ant ežero kranto, po puselį ir gėriuosi jo svainga pavakarės ramybe.

Pavargęs Vilkas atsisės šale manęs ir lekuodamas irgi stebi ežerą, bet jam ne ežeras rupi, jam rupi plaukiojančios kitoj ežero pusėj laukinės antys.

Mudu darydavom iškilą į mišką ir nak-

ties metu. Dabar Vilkas nuo manęs neatitraukia. Tamsa jį baugina ir šale žmogaus jis jaučiasi saugus. Gal jį sanatorijos šunės perspėjo, jog aną rudenį čia pat miške iš po nosies piemenims arklinis Vilkas pagrobė iš bandos riestoragį aviną ir nusinešė.

Kartais, kad sekčiau paskui jį, Vilkas atsistos prieš mane ant užpakalinių kojų ir pradės loti. Palos, palos ir bėga pirmyn. Pabėgęs atsigrįs, pažiūrės ar seku paskui jį. Trumpai mudviem teko draugauti. Ilgiau pagyvenus, daugiau vienas kitą butume pažinę. Gaila, kad mano prietelis nė kiek nemokėjo mūsų žmonių kalbos, bet... jį nebuvo reikalinga, nes ir be žodžių mudu vienas kitą suprasedavom.

Kartą Alexandra parsivežė sanatorijon taksį veislės šunelį. Šis sutvėrimas buvo mažo ugio, kreivų kojų, pailgo snukučio su aplepusiom ausims.

Naujas sanatorijos įnamis laikėsi nušaliai nuo kitų šunų. Kur Alexandra, ten ir Musytė. Tokį vardą Alexandra jai užkabino. Pradžioj Musytė man nelabai patiko, nes šis mažas sutvėrimėlis priminė taksį veislės, keturkojų, kurs iš pasalų man įkando į koją ir apdraskė mano mokyklinės naujas kelnės. Nuo to laiko taksį šunų vengdavau ir, net galiu pasakyti, neapkęsdavau. Nors tai buvo seniai, bet atsarga su šiais aplepusiais buvo nepamiršta. Po ra kartų bandžiau Musytę užkalbinti, ją paglostyti, bet ji atbula nuo manęs. Kartą su Alexandra besikalbant, prieina Musytė: Alexandra, supažindink mane su savo prieteliu, jis manęs iš tolo neprisiileidžia. Alexandra paima Musytę ir sako: Daktare, griebk ir metė Musytę man ant rankų. Mudu susipažinom ir nuo to laiko šis šunelis manęs nevengdavo. Dabar, sutikus Musytę, ji atsitupia, snukutį priglaudžia prie žemės, o akys nusižeminimas ir prašosi paglostoma. Po tokio pasisveikinimo ji jaučiasi laisva ir patenkinta, seka paskui mane.

Kartą einant kienu sutinku Musytę. Ji, kaip ir visuomet, pripuola prie žemės ir laukia, kol ją paglostysiu. Kur buvęs, kur nebuvęs Valiukų Petro Vijurka pasisuka ir pradeda prieš mane šokinėti. Tikrai, tai buvo „vijurka“, jisai ramus nenustovėdavo. Jisai visuomet būdavo gyvas, kaip gyvisdabris. Aš truputį su Vijurka pažaidžiau. Ką jūs manote? Musytė užsigavo. Po ra dienų ji vengė su manim susitikti, o susitikus neprisileisdavo manęs artyn. Mat ir gyvulus pavylus.

Dar daug galėčiau papasakoti apie šunis, nuotikius su jais, jų protą, prisirišimą, pagarbą žmogui, jų išauklėjimą, bet tai būtų nobodus dalykas. Čia dar papasakosiu šį tą iš vieno sanatorijos šunio, Margio, gyvenimo. Bet pirm negu pradėti apie

Margį, aš noriu pasigirti, jog mūsų sanatorijos šunes buvo geri diagnostai. Kaip tai? paklauskite, nustebė. Labai paprastai. Jūs žinote šunų uoslę. Joks kitas sutvėrimas nesusilygins su šunim uoslės atžvilgiu.

Seniau, kada medicina dar neturėjo X spindulių ir kitų ligoniams tirti įrengimų, gydytojai kartais statydavo diagnozę pagal ligonio kvapą. Pas ligonį kviečiamas gydytojų konsilijumas. Gydytojų konsilijumas nepajėgia nustatyti ligos priežasties. Vieno iš konsilijumo dalyvių pasiūlymu kviečiamas senas praktikas gydytojas. Šis įėjęs ligonio kambarin ir pauostęs orą, pasakė: Ligonio kepenys netvarkoj. Ligonio amžius ir kiti ligos reiškiniai davė galimybės konsilijumui padaryti išvadą, jog ligonis kepenų vėžiu sergas. Operacija šią diagnozę patvirtino.

Kiekvienas žmogus turi savo kvapą, kiekviena profesija turi savo kvapą. Plikto žmogaus kvapas aštrus, erziantis, ramaus žmogaus — švelnus. Sveikto žmogaus vienos, ligonio kitoks. Nekurios ligos turi specifinį kvapą.

Viena mano gail. sesuo pagal sergančio džiova kvapą nustatydavo jo ligos stovį, — ar ligonis pasveiks, ar mirs. Žinoma, ne kiekvienas žmogus turi tokią uoslę.

Sanatorijos ligonių džiovininkų kvapas mūsų šunims buvo kasdieninis kvapas. Jie prie šio kvapo tiek priprato, jog pagal jį skirdavo kas savas, kas svetimas. Pašalinis žmogus, neturįs džiovininko kvapo sanatorijos šunų buvo puolamas.

Jie buvo jautrūs diagnostai, ir sergančio džiovos pradžia atpažindavo. O dabar apie Margį. Ar jo gimtinė buvo sanatorija, ar Alexandra jį iš kur nors parsivežė, šiandien tikrai pasakyti negaliu.

Justina, lakindama jauną Margiuką dažnai ar tai Alexandrai ar kam kitam, kas būdavo čia pat, pabrėždavo, jog šis šunelis bus sargas. Ji neapsiriko. Iš to ji pažino busimo sargo būdą, nežinau. Užaugęs Margis tikrai buvo pareigingas šuo. Dėl jo vardo tarnautojų tarpe buvo daug ginčų. Siame ginče laimėjo Onutė, slaugė.

Šis šunelis, tarė Onutė slaugė, yra margas, tad jam ir vardą reikia duoti Margis.

Visi buvo labai nustebinti jo išminčių pasiūlymu ir naujas sanatorijos gyvenimo tapo pavadintas Margiu. Sanatorijos maistas, turiu pasakyti, buvo geras, tad Margis kilo, kaip ant mielių. Margis iš mažens buvo linksmo būdo, tik kiek nevikrus. Aš manau tai prigulėjo nuo riebaus maisto. O gal jis buvo tokios prigimties. Margi mylėjo tarnautojai, Margi mylėjo ir ligoniai. Margis būdavo jų pramoga. Neretai galėjai matyti Margį jų tarpe šokinėjant, vartaliajantis, urzgiant, graužiant pakistą jam pagali.

Kas nemylia jauną gyvulėlį? Paugėjusį Margį Alexandra, važiuodamas pašto, dažnai nusišveždavo Var-non. Ten jisai kartu su kitais sanatorijos šunimis, atvykusiais su Alexandra, darydavo pažintis su miestelio keturkojais. Čia Margis parody-

davo daug takto — nemandagių, neišauklėtų miestelio šunų vengdavo. Pagaliau, jam instinktas sakydavo — su stipresniu nesiginčyk.

Jei pastarieji pradėdavo jį persekioti, Margis strimigalviais bėgdavo prie sanatorijos vėžio. Čia jis jausdavosi saugus, kaip namie. Miesčionys šunes nedrįsdavo artintis prie sartosios, nes iš patyrimo žinojo jos dantis bei jos kojų skaudžius sprikusus. Margis augo ir užaugo didelis stambus šuo.

Jei jisai mažas jaunystėj nusilenkdavo vyresniam, tad dabar užaugęs šunų tarpe pradėjo pirmauti, nes pajuto savyje jėgą.

Miesčionys šunes, pažinę Margio dantų aštrumą, raumenų stiprumą, vengdavo jo. Su sanatorijos draugais jisai būdavo nuolaidus, ir jei susibardavo, tai tik dėl kaulo pietų metu.

Kartą Margis, nuvykęs Var-non su Alexandra, pradėjo dairytis, kur ėjus, ką darius. Štai iš kiemo išbėga kudločius šuo. Žodis po žodžio ir abu susikivirė. Čia pat pasirodo ir miesčionio šeiminkas, pasienio policininkas, kurs gelbėdamas savo tarną, nes pastarasis jau buvo parmestas ant žemės ir Margio murdamas, išsitraukė pistoletą. Margis, pastebėjęs pavojų, šoko bėgti, bet paleistas šuvis kildė Margiui užpakalinę koją. Cypdamas, kaukdamas Margis ant trijų kojų atšūbavo prie sanatorijos vėžio ir uždėdamas laukė ateinančio Alexandro. Alexandra tuo metu buvo pašė, bet sužinojęs apie šį įvykį, nuskubėjo pas Margį. Įkėlęs sužeistąjį vėžinam nudundėjo namon.

Gandas apie Margį iškūsią nelaimę tuoju pasklido po visą sanatoriją. Prie sužeisto šunelio susirinko ir tarnautojai ir ligoniai. Visi gailėjo Margio. Gail. sesutė suteikė pagelbą, uždėdama ant sužeistos kojos tvarstį. Pradžioj Margis atrodė tvaresniu buvo patenkintas, bet ryte jį nusidrasė ir pradėjo gydytis šunišku būdu — laižymu. Sužeidimas užsiteršė ir supuliavo. Puliuojančią žaizdą Margis išlaizydavo. Po poros savačių koją nustojo puliauvus ir pradėjo gyti. Po savaitės antros žaizda visai užsitraukė, bet koja liko kreiva ir trumpesnė, nes buvo kliudyta kaulas.

Šis įvykis Margį padarė ne tik invalidu, bet paveikė ir jo būdą. Jis pasidarė šaltesnis žmogus, jame kilo nepasitikėjimas žmonėmis, policininkų neapkęsdavo, savo neapykantą išlėdavo garsiu lojimu, bet tik iš toli, kad pamatius pastarąjį traukiant ginklą, galėtų pabėgti.

Bet ir šis jo atsargumas negelbėjo. Kartą sanatorijos kienu važiuavo viešosios policijos atstovas. Margis, pamiršęs visus atsargumus ir virdamas tik neapykantą savo priešiui, puolė policininką. Pastarasis paleido šuvį ir sužeidė Margio akį. Reikia pasakyti, jog prie tautininkų (o tai atsitiko tautininkams valdant Lietuvą), šunų laisvė buvo suvaržyta. Apskritį viršininkai išleido potvarkius, kad šunias turi būti prižiūrimi. Palaidus šunis policija turėjo teisę šaudyti. Sužeista akis išpulioavo ir

Margis liko aklas viena akim. Ši skriauda Margį giliai paveikė. Jisai iš tolo vengė ne tik uniformuoto, bet ir civiliuose rūbuose policininko. Šuns uoslė išskirdavo policijos pareigūną iš kitų tarpo. Ir sanatorijos tarnautojams Margis jau nerodė ankstybesnio prielankumo bei meilės. Jisai pasidarė piktas, vienas kur nors ukiu kieme tunodavo, su nieku jau nepalaikydavo draugystės. Retai ir miestelin darydavo iškilą. Kartą miestely jisai puolė pasienio policininko žmogą ir jai apdraskė suklepę. Nekurie iš sanatorijos tarnautojų, net bailsu ištarti, pajarė Margį, kaip kokį baisų nusikaltėlį, nušauti. Šis patarimas liko patarimu, bet Margis neteko laisvės. Alexandra prie tvarto padarė būdą, prie jos pririšo Margį ir pasakė jam: Margi, tu pradėjai puldinėti žmones, tau atimama laisvė. Maistą tau atneš Justina.

Aš žinau, tu pasakysi, o kodėl tie žmonės man pašovė koją, akį. Už ką? Aš sušiginėjau su šunim, tai mudvių reikalas, aš lojau ant pravažiuojančio per sanatorijos kiemą policininko, pildžiau šuns tiesiogines pareigas. Aš šuo, bet aš noriu gyventi, kaip ir žmogus.

Margi, tęsė Alexandra savo pamokslą, aš tavęs nekaltinu, aš tau užjaučiu, bet tu šuo. Tave žmonės piktu padarė ir tu turi pagrindo jų nekęsti. Aš tave pririšau — toks žmonių sprendimas. Margi, nepyk ant manęs.

Užėjus laisvės pasiilgimui, Margis trunkydavosi su retežiu, lodavo, kaukdamo. Žinoma, kiekvienas sutvėrimėlis nori būti laisvas. Laikui bėgant Margis priprato prie saito ir darėsi indiferentiškas aplinkai. Jei pririšimo pradžioj svetimo žmogaus pasirodymas ukiu kieme jam sukeldavo pyktį, jį erzindavo, dabar jisai dažniausiai susirietęs būdavo ar šale jos snausdavo.

Po metų Margis staigiai pradėjo tukti. Alexandra Margį paleido nuo saito, nes jis tapo žmonėms nepavojingas.

Kartą, neradęs Margio ukiu kieme, paklausiau Alexandrą, kur Margis?

Daktare, nori pamatyti Margį?

Na?

Einam parodysiu.

Alexandra nusivedė mane pakrantėn prie upės jaunam alksnynėn.

Ant kranto gulėjo negyvas Margis.

Ar nudėjo kas jį?

Ne, atsakė Alexandra.

Margis, nujausdamas mirtį pats šiaip taip nušliaužė pakalnėn į šį alksnynėlį, kad niekas nematytų jo gyvenimo pabaigos.

Manai, Alexandra, šunes nujaucia savo mirtį. Taip, pažiūrėk, tamsta, miškuose ar rasi negyvą paukštelį ar miško žvėrelį.

Ne. Nes kiekvienas gyvis nujausdamas savo galą lenda į tankumynus, kad savo mirtim negadintų gyviems gerą upą.

Taip padarė ir Margis.

Lietuvos Konsulo Petro Daužvardžio Žodis, Lietuvos Steigiamojo Seimo 35 Metų Minėjimo Proga, Chicagoje

Laikau garbe ir malonumu sveikinti Lietuvos Steigiamojo Seimo narius ir to Seimo 35 metų sukakties minėjimo sumanytojus ir suruošėjus.

Lietuvos Steigiamojo Seimo išrinkimas ir jo darbai turėjo ir turi nepaprastą reikšmę Lietuvos istorijoje. Jis buvo išrinktas laisvų, visuotinių, lygių ir slaptų Lietuvos piliečių balsavimu. Jo išrinkime dalyvavo virš 90% balsuotojų. Jie išrinko 112 atstovų iš kelių šimtų kandidatų. Atstovų paskirtis bei teisės priėmimui buvo skelbiamos ir žinomos. Jie formaliai išreiškė tautos valią ir apsisprendimą. To apsisprendimo niekas nepakeitė. Jis tebegalioja. Komunistų melai apie lietuvių tautos apsisprendimo pakeitimą pasilieka melais — grobiko pasiteisinimu.

Steigiamasis Seimas patvirtino ir įteisino tai, ką Lietuvos Taryba buvo deklaravusi 1918 m. vasario 16 dieną. Pirmu savo darbų aktu jis pareiškė ir visiems laikams užfiksavo:

“Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip

demokratinę respubliką, etnografinėmis sienomis ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėmis.”

Pirmoje vietoje, aišku, su Rusija.

Šią Lietuvos žmonių valios išreiškimą pripažino Sovietų Rusija Taikos Sutartimi, kurią ji pasirašė su Lietuva po 58 dienų po Steigiamojo Seimo susirinkimo ir aukščiausio pacitauto akto priėmimo. Tai aktą sekė Lietuvos priėmimas į Tautų Sąjungą ir pripažinimas de jure visame pasaulyje. Amerika pripažino Lietuvą de jure 1922 m. liepos mėn. 23 dieną. Tą pripažinimą ji laikė galiojančiu ir dabar. Už tai jai reikiama lietuvių tautos padėka ir pagarba.

To paties negalima pasakyti apie Sovietų Rusiją. Sovietų Rusija savo žodžių neišlaikė. Ji buvo pripažinus Lietuvos nepriklausomybę ir užtikrinus jos teritorijos bei santvarkos neliečiamybę. Tačiau, prie pirmos progos, susitarus su Hitleriu, sutartis sulaužė, Lietuvą okupavo, santvarką sugriovė, žmones apvogė ir vergais pavertė. To kriminalo ir ne žmoniškumo gėdissi patys okupantai — jie skelbia pasauliui,

nors to niekas netiki, kad lietuviai patys nepriklausomybės atsisakė, laisvą noru Sovietų Sąjungon įsijungė ir dabar jaučiasi laimingi. Sovietų Rusija pasielgė ir elgiasi su Lietuva lygiai taip pat, kaip naciai elgėsi su Austrija. Naciai tvirtino, kad Austrija pati su Vokietija susijungė ir sąjungoje su Vokietija jautėsi laiminga. Tačiau, kai nacių režimas atsistojo prieš laisvojo pasaulio teismą, tai Austrija pasidarė Hitlerio agresijos pirmoji auka. Tas pats sprendimas tinka ir Sovietų Rusijai. Lietuva yra tokioje pat padėtyje, kaip buvo Austrija. Lietuva yra pirmoji Stalino agresijos auka antrojo pasaulinio karo metu. Ją tokia pripažįsta Amerika ir kitos laisvosios valstybės.

Kai Sovietų Sąjungos komunistų partijos galva Nikita Kruščiovas tvirtina, kad sovietai laikosi pažiūros, jog normalūs santykiai tarp valstybių turi būti bazuoti ant teisių lygybės ir nesikišimo vienos valstybės į kitos valstybės reikalus principo, tai tenka jį paklausti, kokią teisių lygybę Sovietų Sąjunga pritaikė Lietuvai ir kitom Pabaltijai valstybėm, kuomet jas nuteisino ir savo valstybės kolonijom padarė?

Jeigu Sovietų Sąjunga gerbia teisę ir savus žodžius, tai ji turi atsisakyti Lietuvos okupacijos — atsiimti savo

rėžimą ir kolonistus ir atstatyti Lietuvos suverenumą bei nepriklausomybę, kaip nusiakytą ir formaliai užfiksuota Taikos, Nepuolimo ir Savitarpio pagalbos sutartyse.

Kremlius kalba apie Vidurio Europos valstybių neutralizavimą Austrijos pavyzdžiu ir apie sudarymą tų valstybių juostos tarpe Rytų ir Vakarų. Lietuvos ir kitų Pabaltijai valstybių į tą puostą Kremlius neįtraukia, atseit, Lietuvą Rusijos dalimi laiko, nežiurint fakto, kad Lietuva savo neutralitetą paskelbė 1939 m.

Klausimas, ar Rusija perša neutralitetą tam, kad Europos Centro valstybes apsaugoti, ar tam, kad jas okupuoti ir Baltijos valstybių pavyzdžiu Sovietų Sąjungon inkorporuoti?

Jeigu Sovietų Sąjunga smerkia imperializmą, gerbia taiką ir kitų valstybių suverenines teises, ir nori atskirti Rusiją nuo Vakarų Europos neutralių valstybių juosta, tai tą ji turi pradėti nuo Pabaltijos valstybių, kurias ji jėga ir smurtu yra atskyrus nuo Vakarų geležine uždanga.

Lietuviai nuo Lietuvos okupacijos pradžios reikalavo ir dabar reikalauja, kad rusai okupantai iš Lietuvos išikraustytų ir leistų lietuviams atstatyti Lietuvą, kurią lietuviai Steigiamojo Seimo aktu proklamavo ir kurią Sovietų Rusija 1920 m. Taikos Sutar-

timi pripažino.

Šito mes reikalaujame šia proga ir reikalaujame kiekvieną proga iki tol, kol Lietuva bus Sovietų okupuota. Be laisvos Lietuvos mes nenurimsim. Lietuva turi būti ir bus laisva.

Plačiai Rašo Apie Juozą Bačiuną

Šiomet sukako 35 metai, kai Juozas Bačiūnas, Susivienijimo narys, nuosirdus lietuvių reikalų rėmėjas ir plačiai žinomas visuomenininkas, įsigijo vasarnamį Sodas, Michigan, ir per tuos pusketvirtą dešimtą metų vasarvietę išplėtė ir išgarsino lietuvių ir kitatautių tarpe.

Tos reikšmingos sukakties proga, magazinas “Resort Management” plačiai rašo apie mūsų tautietį Juozą Bačiuną ir jo vadovavimą savarvies. Taipgi rašoma apie Sodas Michigan vasarvietėje įvairius įrengimus atostogininkams pažaisiti ir liuosą laiką praleisti. Laikraštis brolių Bačiunų vadina “Gentlemen Joe”. Tokis pavadinimas broliui Bačiuniui tikrai tinka, nes jis visuomet ir visur yra mandagus ir moka su visais gentilemoniška apsieiti, už tai ir jo vasarvietėje per visą vasarą atostogininkų nuolatų buna apie 150 asmenų.

Be ilgoko aprašymo, maga-

zine įdėta Bačiūno atvaizdas atskirai ir drauge su žmona, kas straipsnį pajavairina ir padaro įdomesniu. Gerai, kad mūsų patriotingas tautietis savo gabumais pasiekė tokios aukštumos, kad net kitatautių spauda

apie jį plačiai ir palankiai rašo, pripažindama jį gabi vasarviečių vedėju. Mes sveikiname brolių Juozą Bačiuną, per 35 metus sekmingai vedusį vasarvietes ir linkime jam geriausios sėkmės ateityje.

LIETUVIŲ RADIOJOS PROGRAMOS AMERIKOJE

Sekančios radijo stotys duoda naudingų žinių 70 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Viščinis. 31 Bunker Ave., Brockton, Mass. Tel. BRockton 8-1159-R WBMS — 1090 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies, Ved. Ralph Valatka. 15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. BRoadway 3-2224 WPAG (Ann Arbor) 1050 k. Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas. 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. Waverly 6-3325. WEVD — 1330 k. 97.9 meg. Šeštadieniais 4:30-5:30 p. p.

PITTSBURGH, PA. Vedėjai Povilas ir Gertruda Dargiai. 110 The Boulevard, Pittsburgh, Pa. WPIT — 730 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

PITTSBURGH, PA. Lithuanian Melody Hour. Vedėjai J. Macelina ir adv. Thomas E. Mack. 466 S. Main St., Pittston, Pa. WPST — 1540 k. Sekmadieniais 10:30—11:00 ryte.

WATERBURY, CONN. Vedėjas Dr. M. J. Colney. 148 Grand St., Waterbury, Conn. Tel. 3-4747. WWCO — 1240 k. Šeštadieniais 6:30—7:30 val. vakare.

WILKES BARRE, PA. Vedėjas Adv. J. Verbalis. 500 Bennet Bldg., Wilkes Barre, Pa. WILK — 980 k. Sekmadieniais 12:05—12:30 val. p. p.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė. 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. WHFC — 1450 k. Kasdien r:15—10:00 val. vak. Sekmadieniais 1:00—2:15 val. p. p. Ketvirtadieniais pridėtinė valanda 7:00—8:00 vakare.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Paulauskas Pasitraukė Porai Savaičių Atostogų

Daugmetis SLA centro tarybos narys, K. J. Paulauskas, rugpjūčio 27 dieną pasitraukė iš kasdieninių pareigų porai savaičių atostogų. Linkėtina broliui Paulauskui gerai pasilieti ir sustiprėjusiam grįžti darban.

Sveikina iš Niagara Falls

Brolis Algis Adomkaitis, dalyvaudamas jaunųjų suvažiavime jamboree, Lake Ontario, Canada, jamboristų vardų prisistatė sveikinimus Tėvynės redakcijai.

Pranas Rimkus Nusipirko Gražų Motelį

Neseniai rytinėse valstijose lankėsi Pranas Rimkus iš San Francisco, California. Jis buvo manęs apsigyventi Floridoje ar Kanadoje, bet neradęs patogios vietos, pavišęs pas gimines ir senus draugus, grįžo į Kaliforniją. Dabar Tėvynės redakcijai jis rašo:

"Turiu garbės Jus kvieisti pas save į svečius. Aš pirkau labai gražų motelį, kuris vadinasi Livingston Motel. Čia labai gražu, gėlės žydi ir dideli vaisių sodai, oras sausas ir sveikas. Taigi laukiau Jūsų atvykstant".

SLA 98 Kuopos Sekretorė Lankėsi New Yorke

Petronėlė Zemeitenė, daugmetė Susivienijimo 98 kuopos sekretorė iš Reinerton, Pa., praeitą savaitę lankėsi New Yorke ir viešėjo pas gimines, gyvenančius Brooklyne ir kt. Į namus išvyko rugpjūčio 26 dienos rytė.

Brooklyn, N. Y.

Namų Savininkų Dėmesiai

Lietuvių namų savininkų, Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių ir ne narių svarbiais reikalais šaukiamas susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 9 dieną, 8 valandą vakare, YMCA svetainėje, 570 Jamaica Avenue, kampsas Shepherd Avenue, Brooklyn, N. Y.

Šių metų spalio 7 dieną su eis lygiai 20 metų kai įsikūrė lietuvių namų savininkų organizacija Didžiojo New Yorko rajone. Šios sukakties paminėjimui yra rengiamas jubiliejinis banketas, spalio 8 dieną, 7:30 valandą vakare, Winter Garden (Belecko) salėje, 1883 Madison Street, Ridgewood.

Visi lietuviai namų savininkai yra kviečiami atsilankyti į virš minėtą svarbų susirinkimą ir ruoštis dalyvauti namų savininkų bankete.

J. P. Machulis, pirm.
P. Bukšnaitis, sekr.

Apie "Laisvės Varpo" Įvykusį Pikniką

Brockton, Mass. — Tėvynės Nr. 32 tilpo P. Jančiausko aprašymas apie "Laisvės Varpo" pikniką, kuris pavadintas Lietuvių Diena Brocktone, praėjo su dideliu pasisekimu. Tai yra tuščias pasigyrimas, nes čia nebuvo matyti didelio pasisekimo, publikos nebuvo daug, ir ta pati buvo visai be upo. Palyginus su praeitais 1954 metais, kada "Laisvės Varpo" radio valandėlė rėmė visos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Sandaros kuopos, publikos buvo apie 1,500, ir pelno padaryta apie \$1,600, o šių metų piknike publikos buvo nedaugiau 700, ir pelno liko tik \$485. Tai kur tas pasisekimas?

Toliau verkšlianama apie nepalankų orą, būk jis pakenkęs piknikui, neturi jokio pagrindo. Oras tą dieną buvo gražus, lietaus nebuvo. Prieg tam dar įieškoma nebutų dalykų, ir sakoma:

"Nepakenkė nei kitų grupių varoma nepalanki propaganda, nei atkalbinėjimai, nei šmeištai prieš tos programos vedėją ir darbuotojus".

Į šiuos kaltinimus reikia duoti paaiškinimas, nes juose gludi kvaila diplomatija. Nori užmesti kaltę kitoms grupėms, bet nenurodo tas grupės nei iš kairės nei iš dešinės. Aš jokios propagandos negirdėjau iš jokios grupės. Kad yra ne-

sutikimas tarpe SLA ir Sandaros narių, tai tiesa, bet tai tikrų savininkų šio "Laisvės Varpo" radio pusvalandžio, kurių pastangomis radio įsteigtas ir palaikymui sudėta apie tukstantis dolerių.

Apskričių suvažiavimuose buvo nutarta, kad radio turi tarnauti Susivienijimui ir Sandara. Mes tuomet manėm, kad programos vedėjas patenkins senus amerikiečius, naujakurius ir mūsų jaunimą, bet tas viskas išėjo kitaip. Iš pradžių, kada radio įsteigėm, P. Viščinis pasisiūlė programos vedėju, už mėnesio turėjom susirinkimą ir rinkom "Laisvės Varpo" valdybą, Viščinis pavienį prašė, kad ji rinktų pirmininku. Taip esant dauguma patikėjo, kad jis eis mūsų nutiestais keliais, bet kaip tik tapo vedėju, pradėjo savotišką giesmę, ir šiandien visai nemini, kad "Laisvės Varpo" radio priklauso SLA ir Sandarai, bet pakrikštino "Kultūrinę" radio valandą. Nariai tos "kultūros" prisi-klausė baisiai pasipiktino, jų tarpe pasidarė suirutė, o tarpe naujakurių ir senų amerikiečių didelis plyšis, ir ko toliau vis blogiau.

Aš tikiu, kad šį rudenį apskričių suvažiavimuose bus daug karštos kovos, kurią kai kam reikės kabinti be jokio malonumo.

K. Jurgelūnas.

Pittston, Pa.

Klubas Rengia Pikniką

Lietuvių. Piliečių Klubas rengia gražų pikniką sekmadienį, rugsėjo 4 dieną, ROCKY GLEN PARKE, Pittstono Lietuvių Klubas yra žinomas visame Wyomingo Klonyje, jo nariai yra atsižymėję lietuvių pramonėje ir lietuvių darbuose, lygiai senosios ir jaunosios kartos, tai bus malonu su jais pasimatyti ir linksmai laiką praleisti.

Atsilankiusiems už įžangos bilietą bus proga laimėti kum-pį. Todėl crantoniečius, wilkesbariečius ir visos plačiosios apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti, nes tikimės, kad bus malonu visiems laiką praleisti tyrame ore. A. G.

Wilkes Barre, Pa.

Miklo Kupris Laimėjo Bylą

Smagu su Tėvynės skaitytojais pasidalinti žinia, kad SLA 7-to apskričio pirmininkas, brolis Mikas Kupris, laimėjo bylą prieš Leghigh Valley Coal Co.

Daugelis angliakasių, išdirbę po žemę 40 ar daugiau metų, gauna anglių dušulį arba astmą. Tas pats buvo ir su bro. M. Kupriu. Jis apskundė

kompaniją prieš keturius metus, ir tik dabar State Compensation Referee ir kompanijos daktarai pripažino, kad bro. M. Kupris turi mainų astmą, už kurią gavo virš \$6,000.00.

Mes, jo draugai, sveikinam bro. M. Kuprį su geru pasisekimu. Draugas.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME

AL. BALTRUNAS-BALTON

Rinkalų Vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

SHALINS

(Shalinskis)

FUNERAL HOME

34-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Guteikiam garbingas laido-

tes. Kopyčias suteikiam ne-

mokamai visose dalyse

mieste.

Laidotuvių Direktoriatas

F. W. SHALINS IR

J. B. SHALINS

Tel. Virginia 7-4499

Skautiška Padėka

Dr. V. Paprockas, populiarus gydytojas New Yorko lietuvių ir amerikų tarpe, tapo stambiausias New Yorko skautų ir skautėlių rėmėjas, paaudodamas jų reikalams 100 dolerių. Duosiam rėmėjui N. Y. skautės ir skautai reiškia nuosirdžią padėką.

"Kario" Naujas Numeris

Gavome "Kario" 7 numerį už liepos ir rugpjūčio mėnesius. Jame telpa gery raštų pasiskaitymui. Plačiai rašoma apie buvusio Lietuvos valstybės prezidento dr. Kazio Griniaus 5 metų mirties sukaktį ir jo atliktuosius darbus. Dr. V. Sruogienė rašo apie dydį Lietuvos Kunigaistį Zygimantą Augustą ir Barbarą Radvilaitę. Straipsnis papuoštas Barbaros Radvilaitės ir Radvilo Juodojo atvaizdais. Taipgi įdėtas ir dr. Griniaus atvaizdas apie jį rašomam straipsny.

Yra ir kitų žymių žurnalistų parašytų straipsnių. Jie visi parašyti lengva ir visiems suprantama kalba, todėl šį Lietuvių buvusių karių leidimą mėnesį žurnalą privaleltų užsiprenumeruoti kiekvienas lietuvis, o ypatingai buvusieji kariai ir kiti naujakuriai. Užsiprenumeruodami šį karių žurnalą, turėsite ką pasiskaityti ir kartu pagelbėsite leidyboms tęsti toliau žurnalo leidimą.

Turime neužmiršti, kad prie šių dienų įvairių spaudai reikalingų reikmenų brangumo, laikraščiams parama būtina reikalinga.

Didžiojo New Yorko Lietuviai Pradeda Vajų Varge Esantiems Šelpti

Kiekvienų metų rudenį New Yorko lietuviai ateina į pagelbą savo tautiečiams, likusiems Europoje grumtis su benamio žmogaus dalia. Iš gaunamų žinių apie tremtinius galime spręsti, kad jų padėtis nei kiek nepagerėjo, kai kuriais atvejais ji pasidarė dar sunkesnė, nes numatyta emigracija vyksta labai lėtai, ir iki šiol naujuoju imigracijos įstatymu pasinaudojo tik maža lietuvių dalis. Todėl BALFui tenka ir toliau rūpintis pagelbos teikimu, kad jų vargą nors dalimi sumažintų. Daromos pastangos, kad kiekviena lietuvių kolonija prastų pinigines rinkliavas ir iš jų gautomis aukomis galėtų šelpo darbą tęsti.

New Yorko lietuviai jau pradėjo veikti. Neseniai BALF centro patalpose tuo reikalu įvyko organizacijų atstovų ir atskirų asmenų gausus susirinkimas, kuriame buvo nutarta organizuoti piniginių vajų. Tam reikalui sudarytas 25 asmenų Vajaus Komitetas ir išrinkta Vajaus Valdyba: Valdybos pirmininkas — kun.

Antanas Račkauskas, vice pirmininkas — Antanas Reven-tas, išdininkas — inž. Pranas Kunigėlis, sekretorė — Jenina Janulevičienė, parengimų vadovas — dr. Antanas Skėrys, propagandos vadovas — Antanas Sodaitis ir narys Jonas Avižienis iš Jersey City.

Vajus bus vykdomas viena mėnesį — nuo spalio 15 d. iki lapkričio 15 d. Rinkliava bus pravedama asmeniškais vokais ir aukų lapais. Aukotojų patogumui atskirose miesto dalyse veiks aukų rinkimo punktai.

Tikimasi, kad New Yorko kolonijos lietuviai bus dosnūs šiais metais, kaip ir anksčiau, ir suaukos varge esantiems savo tautiečiams nemažiau dešimties tukstančių dolerių.

Vajaus Komiteto adresas: Rev. Antanas Račkauskas, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.; Telefonas EVer-green 7-1422.

Antanas Girulis.

Paieškojimas

Paieškoma Antanina Vilks, buvusi Walasavicz, anksčiau gyvenusi Hartford, Conn. Paieškomoji ar apie ją žinantieji malonėkiai pranešti adresu.

A. WALLACE
322 W. 5th St.,
Erie, Pa.

Californijoje Malonu Gyventi Suteikia informacijas ir patarimus namų įsigyti. Charles Luk-sis ir bendradarbiai: B. Budrūnas ir P. V. Rulnaitis. Kreipkitės į: LITHUANIAN REALTY CO.
3502 W. Pico Blvd.,
Los Angeles 19, Cal. RE. 5-8278

VADOVAS Į SVEIKATĄ

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga BUKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis SLA Daktaras Kvotėjas. Šioje knygoje aprašoma supaprastinta lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilga gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisitintimu. Tuojaus užsisakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų. Užsakymus siuskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3148 W. 63rd St.,

Chicago 29, IL

Telefonas Republic 7-7868

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863 INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

S E J A

Tautinės demokratinės minties laikraštis.

SEJA rašo visuomeniniams, kultūriniais, politiniais, Lietuvos laisvinimo ir kitais aktualiais klausimais.
SEJA daug rašo apie SLA veiklą: apie jos veikėjus, vajus ir t.t.
SEJA taip pat rašo jaunimo bei studentų reikalais. Yra specialus skyrius "Vivat Academia".
SEJA 12 puslapių mėnesinis laikraštis eina jau trečius metus.
SEJA metams kainuoja tik \$2.00. Pusei metų — \$1.00.
Rašykite šiuo adresu:
SEJA, c/o Mr. J. Urbelis,
107 N. 20th Ave., Melrose Park, Illinois.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo srityų.
PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 6.50, Kanadoje — 6 doleriai, Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmėnais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.
NAUJAI ATVIKYK "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargini už jį gauna darbą ir užsidirba.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ",
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių dailių, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležkelių, prie darbo, arba nuejus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir t.t.
Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškus straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENU prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$9.00 metams, \$5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — \$11.00 metams, \$5.50 — pusei metų. Chicagoje — \$10.00 metams, \$5.50 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

SLA Vasarnamis

ATLANTIC CITY, N. J.

128 S. Maine Ave. (Boardwalk at Oriental Ave.) Tel. 5-9963

Atidarytas vasaros sezonui nuo BIRŽELIO 15 d. SLA narių, jų šeimų ir draugų poilsiui, atostogoms ir sveikatos pataisymo tikslams.

Moderniškai įrengti kambariai, dvi moderninės virtuvės, kuriomis gali naudotis svečiai, jei nenori valgyti artimuose ir patogiuose restoranuose. Jūrų maudynės prie pat namo.

Kambarių kainos: Vienam asmeniui \$3 ar \$4 dienai. Dviem asmenim, viena lova \$5 dienai. Dviem asmenim, dvi lovos, \$6 dienai. Pridėtinė lova kambariye \$2 dienai.

Užsisakykite kambarius iš anksto laišku, arba telefonu.

SLA VASARNAMIS

307 W. 30th St.,

New York 1, N. Y.

Tel. LAcawanna 4-5529

Išmokėtos ligoje pašalpos

P. MIKALAUSKAS, 1 kp., Edwarsville, Pa. Sirgo 5 sav. ir 4 d. — 58.00
J. DRIZA, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 8 s. — 45.00
K. SENIUNAS, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 4 s. ir 3 d. — 51.00
P. JAKUBAUSKIENE, 53 kp., Chelsea, Mass. Sirgo 8 s. — 24.00
J. DABRILA, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 6 s. — 27.00
A. DRUGELIS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 8 s. — 36.00
J. PALIONIS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 3 s. ir 5 d. — 46.00
V. JUDICKAS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 4 s. ir 1 d. — 36.75
K. RACKAUSKAS, 88 kp., E. St. Louis, Ill. Sirgo 8 s. — 54.00
M. CESLAVICIUS, 126 kp., New York, N. Y. Sirgo 8 s. — 54.00
H. PAKARKLIENE, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 8 s. — 48.00
J. SLAIGIUNAS, 173 kp., Lowell, Mass. Sirgo 8 s. — 36.00
J. RIDULIS, 183 kp., Hart, Mich. Sirgo 8 s. — 24.00
D. IVOSKA, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 2 s. ir 1 d. — 19.50
O. GLODEN, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 4 s. ir 3 d. — 26.50
T. PANGONIS, 311 kp., W. Frankfort, Ill. Sirgo 2 s. ir 3 d. — 30.00
K. VASILIAUSKAS, 327 kp., Bicicell, Ind. Sirgo 8 s. — 36.00
M. ARTMONAS, 352 kp., Detroit, Mich. Sirgo 8 s. — 26.00

Viso ————— \$689.75

Nuo pradžios šių metų bendrai viso ————— \$17,586.00

M. J. VINIKAS,

SLA Sekretorius